

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova

Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

„Aprob”

Directorul

Colegiului de Arte Plastice

„Alexandru Plămădeală”

 Lilia Răcilă

 2019

Curriculum disciplinar
F.02.O.009 COMPOZIȚIE II

Specialitatea: 21420 Ceramica artistică

Calificarea: 265122 Pictor sculptor

Chișinău 2019

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autor:

1. **Vatavu Tatiana**, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Aprobat de:

Consiliul artistic și de evaluare al Colegiului de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Recenzenți:

1. Malarciuc Ludmila, Magistru în Arte Plastice și Decorative, Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”
2. Nița Ion, grad didactic doi, Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/>

CUPRINS

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei	5
IV. Administrarea disciplinei	5
V. Unitățile de învățare	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	6
VII. Studiu individual ghidat de profesor	6
VIII. Lucrările practice recomandate	7
IX. Sugestii metodologice	8
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	8
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu	9
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	9

I. Preliminarii

Disciplina *Compoziție II* este un document normativ din componența fundamentală pentru realizarea procesului de pregătire a ceramiștilor în învățământul profesional tehnic postsecundar, care vor efectua sub îndrumare studiul formelor plate și de volum în compoziție.

Conceptele de bază ale disciplinei sunt formele plate și volumetrice, organizate și structurate într-un spațiu dat, conform unor idei, scheme, legi, ca componentă-cheie în compoziție.

Importanța studierii formelor plate și volumetrice ține de achiziționarea de către elev al competențelor profesionale necesare, care îl vor ajuta ulterior în cariera sa profesională pentru confecționarea obiectelor / produselor materiale.

Studierea disciplinei *Compoziție II* contribuie la formarea și pregătirea specialistului în domeniul ceramicii artistice. Disciplina, având ca scop formarea la elevi a unor abilități practice în compoziție, care vor fi necesare în profesie pentru viitorii ceramiști la confecționarea obiectelor materiale (vase funcționale, forme decorative, etc.). Această disciplină formează și dezvoltă la elevi abilități generale în domeniul compoziției, care vor fi capabili să expună argumentat idei concrete, să posede o gândire logică și creativă în procesul lucrului practic. Această disciplină se axează pe activitățile practice, ce au scopul de a face pe elevi să sesizeze și să perceapă volumul, proporțiile, formele, culorile, ce ulterior pot fi proiectate într-un spațiu plastic. Disciplina dezvoltă competențele artistice plastice, dă posibilitate de a motiva studierea compoziției prin dezvoltarea unor concepții și sarcini complexe.

Pentru formarea competențelor specifice disciplinei în cauză, elevul trebuie să dețină cunoștințe și abilități achiziționate la disciplinele de specialitate desen, pictură, tehnici de transpunere.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Disciplina *Compoziție II* are un rol esențial atât în formarea inițială, cât și cea continuă a specialistului din domeniul ceramicii artistice. Studiarea disciplinei *Compoziție II* va contribui la formarea și dezvoltarea de competențe profesionale:

- cunoștințe factice, principii, procese și concepte generale din domeniul artelor spațiale, compoziției;
- abilități cognitive și practice necesare pentru reprezentarea formelor plane și volumetrice;
- asumarea responsabilității pentru crearea unor idei noi, îndeplinirea sarcinilor complexe, lucrărilor conceptuale, care necesită un nivel de calitate corespunzător economiei naționale și sferei sociale. Competențele formate în cadrul acestei discipline vor fi de un mare folos în realizarea și dezvoltarea elevului, viitorului ceramist la modelarea formelor volumetrice. Disciplina *Compoziție II* oferă elevului oportunități de a face față situațiilor cotidiene concrete în procesul lucrului cu argila, gipsul, etc., la modelarea formelor plate și volumetrice, conform unor idei, scheme, legi de a

soluționa probleme și situații concrete, de a se integra profesional. Atitudinile și comportamentele caracteristice viitorului specialist, formate în cadrul acestei discipline, vor contribui la desfășurarea unei activități independente și la o carieră de succes.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competențe profesionale specifice disciplinei:

1. Organizarea suprafețelor în compoziție.
2. Analizarea particularităților de armonizare a culorilor.
3. Clasificarea principiilor compoziționale.
4. Reproducerea formelor în compoziție prin stilizare.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
II	90	6	24	60	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Modalități de organizare a compoziției	
1. Organizarea suprafețelor în compoziție. - formarea principiului de integritate în compoziție; - prezentarea centrului compozițional; - recunoașterea tipurilor de compoziție deschisă și închisă; - crearea compoziției statice și dinamice.	1.1 Integritatea în compoziție. 1.2 Centrul compozițional. 1.3 Compoziție deschisă/închisă. 1.4 Compoziție statică/dinamică. Compoziție statică, (verticală, orizontală, diagonală, în cerc, combinată, etc.). Compoziție dinamică cu cadență de tact ritmic, (aspirativă, cinetică sau combinată).
2. Armonia culorilor	
2. Analizarea particularităților de armonizare a culorilor. - definirea noțiunii de armonie; - implementarea suprafețelor în compoziție prin armonizarea culorilor; - analizarea gamelor cromatice.	2.1 Principii de elaborare a gamelor cromatice. 2.2 Armonia de culori în compoziție.

3. Mijloace de exprimare în compoziție	
3. Clasificarea principiilor compoziționale. - principiul de rațional în compoziție; - principiul de irațional în compoziție; - diferențierea principiului de rațional și irațional în compoziție.	3.1 Raționalul în compoziție. 3.2 Iraționalul în compoziție.
4. Stilizarea în compoziție	
4. Reproducerea formelor în compoziție prin stilizare: - geometrizarea formelor; - generalizarea formelor; - deformarea formelor; - construirea formelor.	4.1 Stilizarea prin geometrizare. 4.2 Stilizarea prin generalizare. 4.3 Stilizarea prin deformare. 4.4 Stilizarea constructivă.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Modalități de organizare a compoziției	18	2	4	12
2.	Armonia culorilor	12	1	3	8
3.	Mijloace de exprimare în compoziție	24	2	6	16
4.	Stilizarea în compoziție	36	1	11	24
Total:		90	6	24	60

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Modalități de organizare a compoziției			
1.1 Studiarea literaturii de specialitate.	Studiu de caz	Prezentarea studiului	Săptămâna 1
1.2 Compoziția decorativă în arta contemporană.	Schițe cu elemente de organizare a compoziției	Prezentarea schițelor	Săptămâna 2
1.3 Tehnici de realizare cromatică.	Studiu de caz	Prezentarea studiului	Săptămâna 3
2. Armonia culorilor			
2.1 Scheme de elaborare a gamelor cromatice.	Power Point	Derularea prezentării	Săptămâna 4
2.2 Elemente de limbaj plastic în redarea unei compoziții.	Schițe	Prezentarea schițelor	Săptămâna 5

3. Mijloace de exprimare în compoziție			
3.1 Compoziția decorativă în creația artiștilor plastici.	Schițe	Prezentarea schițelor	Săptămâna 6
3.2 Principiile de bază a compoziției decorative.	Desene grafice	Analiza desenelor	Săptămâna 7
3.3 Elementele de limbaj plastic în redarea nuanțelor cromatice.	Crochiuri	Rezumarea crochiurilor	Săptămâna 8
3.4 Vizionarea expozițiilor. Sala de expoziții	Studiu de caz	Prezentarea studiului	Săptămâna 9
4. Stilizarea în compoziție			
4.1 Stilizarea formelor în compoziția decorativă.	Referat	Prezentarea referatului	Săptămâna 10
4.2 Structuri și fenomene ale naturii.	Schițe, creion	Prezentarea schițelor	Săptămâna 11
4.3 Forme structurale în creația artiștilor plastici.	Schițe, culoare	Analiza schițelor	Săptămâna 12
4.4 Arta decorativ-aplicată națională.	Studiu de caz	Prezentarea studiului	Săptămâna 13
4.5 Geometrizarea formelor în compoziția decorativă.	Schițe	Analiza schițelor	Săptămâna 14
4.6 Forme stilizate în creația artiștilor plastici.	Portofoliul	Prezentarea portofoliului	Săptămâna 15

VIII. Lucrările practice recomandate

Lucrările practice vor fi efectuate în baza schițelor după natură. Lucrul practic dă posibilitate elevului să fie mai creativ, mai organizat și responsabil.

Lucrările practice recomandate:

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	Ore
1.	Modalități de organizare a compoziției	1.1 Integritatea în compoziție. 1.2 Centrul compozițional. 1.3 Compoziție deschisă/închisă. 1.4 Compoziție statică/dinamică. • 8 lucrări, 200x200mm, cromatic. Materiale diverse: guașă, acuarelă, temperă.	6
2.	Armonia culorilor	2.1 Armonia de culori în compoziție. • 2 lucrări, 200x200mm, cromatic. Materiale diverse: guașă, acuarelă, temperă.	4
3.	Mijloace de exprimare în compoziție	3.1 Raționalul în compoziție. 3.2 Iraționalul în compoziție. • lucrări, 200x200mm, cromatic. Materiale diverse: guașă, acuarelă, temperă.	6
4.	Stilizarea în compoziție	4.1 Stilizarea prin geometrizare. 4.2 Stilizarea prin generalizare. 4.3 Stilizarea prin deformare. 4.4 Stilizarea constructivă. • lucrări, 200x200mm, cromatic. Materiale diverse: guașă, acuarelă, temperă.	8
Total: lucrări /ore		18	24

IX. Sugestii metodologice

La selectarea metodelor și tehnicilor de predare – învățare – evaluare se va promova o abordare specifică, bazată în esență pe stimulare, individualizare, pe motivarea elevului și dezvoltarea încrederii de sine.

Varietatea metodelor de predare-învățare-evaluare va asigura asimilarea mai lesne a materiei și servește ca instrument de stimulare a interesului elevilor față de disciplină și specialitate.

Metode de predare-învățare			
Nr.	Unități de învățare	Metode de predare	Metode de învățare
1.	Modalități de organizare a compoziției.	Explicația, demonstrarea	Explorarea surselor informaționale. Studiul de caz. Observarea.
2.	Armonia culorilor.	Dialogul dirijat, instructajul	Experimente, lucrul practic. Studiul de caz. Analiza.
3.	Mijloace de exprimare în compoziție.	Povestirea, discuția	Observare, analiză, sinteză. Studiul de caz.
4.	Stilizarea în compoziție.	Demonstrarea, dialogul dirijat	Studiul de caz. Observarea.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea pune în evidență măsura în care se formează competențele specifice unității de curs. Inițial se va începe cu o evaluare a nivelului de cunoștințe din domeniul disciplinelor de specialitate.

De asemenea, se va aplica evaluarea formativă, care se va desfășura pe tot parcursul studierii disciplinei. În scopul unei evaluări eficiente se vor utiliza metode tradiționale și de alternativă, prin probe orale și scrise, în funcție de cerințele unității de competență. Se vor utiliza următoarele metode: observarea sistematică a comportamentului elevilor, urmărind progresul personal; autoevaluarea; portofoliul elevului; realizarea proiectelor de grup. Metodele utilizate vor fi orientate spre valorificarea achizițiilor elevilor și stimularea lucrului în echipă. Pentru fiecare metodă profesorul va elabora instrumentele de evaluare.

Evaluarea sumativă va fi proiectată în așa mod, încât va asigura dovezi pentru elevi, cadrelor didactice și angajatori informații relevante despre achizițiile în termeni de cunoștințe și abilități în baza unor criterii definite explicit.

La elaborarea sarcinilor/itemilor de evaluare formativă și sumativă, profesorul va ține cont de competențele specifice disciplinei.

Produsele elaborate în cadrul studiului individual vor fi evaluate în bază de criterii și descriptori de evaluare. Instrumentele de evaluare trebuie să fie adecvate scopului urmărit și să permită elevilor să demonstreze deținerea / stăpânirea competențelor specifice disciplinei.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Cerințe față de sălile de curs:

Sala de curs va fi dotată și cu utilaje, echipamente, mostre, instrumente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor.

Pentru realizarea cu succes a competențelor ce trebuie formate și dezvoltate în cadrul disciplinei *Compoziție II* se va asigura un mediu de învățare autentic și relevant.

Lista de utilaje, echipamente, instrumente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor practice recomandate:

Utilaje: polițe, suporturi, șevalete, mese speciale cu înclinații, cadă cu apă, tablă purtătoare, lămpi de masă.

Instrumente și materiale: rigle diferite simple și de metal, hârtii de diferite mărimi și grosimi, cuțite pentru tăiere, vase pentru apă, foi de carton, pahare, bureți, pipete, creioane diferite, acuarelă, guașă, tuș, penițe, centropene, rechizite școlare, etc.

Echipamente: halate, mănuși, încălțăminte, șorțuri.

Lista materialelor didactice: exemple de lucrări din fondul metodic, literatură în limba română, exemple de lucrări a elevilor din fondul metodic.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată / accesată / procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Rainer Maria Rilke. Scrisori către Rodin Auguste Rodin. Editura Meridiane, București, 1986.	Biblioteca	1
2.	Edmund Goldzamt, William Morris, Und die sozialen Ursprunge der modern Architektur, Veb Verlag der Kunst, Dresden, 1976.	Biblioteca	1
3.	Harbert Von Einem Deutsch, Editura Meridiane, București, 1984.	Biblioteca	1
4.	Muzei sveta, Atina. „ArheolașcuMuzej”, Buk Karațih, Izdanie IRO, 1980.	Biblioteca	1
5.	Ion Daghi. Mijloacele de realizare a compoziției decorative frontale. Carte pentru învățători, ediția a II-a. Chișinău. Lumina, 1993.	Biblioteca	1
6.	Ion Daghi. Compoziția decorativă volumetrică. Chișinău. Editura „TEHNICA-INFO”, 2013.	Internet	1
7.	Dumitru Daba, „Constantin Brâncuși”, Editura de Vest, Timișoara, 1995.	Biblioteca	1
8.	Eugen Schileru „Ion Irimescu”, Editura Meridiane, București, 1969.	Biblioteca	1
9.	Pierre Bourdieu. Economia bunurilor simbolice. Editura Meridiane, București, 1986.	Biblioteca	1